

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 52. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA**

A maiores (9–11. oszt.) kategória tétele

(2016. február 5. 10–13^h)

Aki már gyerekként is a közügyeknek élt

Seneca *De brevitae vitae* (*Az élet rövidségéről*) című művében felhívja a figyelmet arra a hibára, hogy nem vagyunk urai a saját időnknek. Ennek egyik formája, hogy sokan túlzásba viszik a közéleti tevékenységet. Marcus Livius Drusus, a Kr. e. 91. év néptribunusa intő például szolgál: az egész életre kiterjedő szakadatlan munkálkodás nem feltétlenül vezet elégedettséghez – olykor éppen az ellenkezője az igaz.

Non exiguum temporis¹ habemus, sed multum² perdimus. Ita est: non accipimus brevem vitam, sed facimus, nec inopes eius³ sed prodigi⁴ sumus. Potentissimi et in altum⁵ sublati⁶ homines cupiunt interim ex fastigio suo descendere: otium optant laudantque.

Livius Drusus, vir acer et vehemens, cum leges novas movisset,⁷ exitum rerum⁸ non pervidebat.⁹ Exsecratus est Drusus inquietam a primordiis vitam suam et dixit uni sibi¹⁰ ne puero¹¹ quidem¹² unquam ferias contigisse. Ausus est enim etiam in pueritia, quamquam adhuc togam praetextam gerebat, iudicibus reos commendare.¹³ Constat¹⁴ inter auctores hoc eum incredibili efficacitate fecisse. Sero ille querebatur nullas sibi ferias contigisse. Disputatur, an ipse sibi manus¹⁵ attulerit,¹⁶ quia vitā suā non contentus¹⁷ fuit.

¹ Genitivus partitivus.

² A *temporis* ide is vonatkozik.

³ Ti. *vitae*.

⁴ Az *eius* (= *vitae*) ide is vonatkozik.

⁵ „Magas helyzet” (társadalmi értelemben).

⁶ Keresse a *tollo* igénél.

⁷ A *moveo* jelentése itt: „előterjeszt”.

⁸ Fordítsa: „tervei”.

⁹ Ti. nem látta előre.

¹⁰ *Uni sibi*: „egyedül neki”.

¹¹ Ti. „gyerekként”, „gyerekkorában”.

¹² *Ne ... quidem*: „még ... sem”.

¹³ Jelentése itt: „közbenjár valakinél (dat.) valaki érdekében (acc.)”.

¹⁴ Jelentése itt: „(arról) egyetértés van”.

¹⁵ Plur. acc.

¹⁶ Keresse az *affero* igénél.

¹⁷ Jelentése itt: „elégedett” (amivel: abl.)